

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku W.T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanego Przedsiębiorstwa [...] "S." Spółka z o.o. z siedzibą w B.
o przeniesienie odpowiedzialności za należności składkowe na członka zarządu spółki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2017 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4 marca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża W.T. kosztami pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz W.T. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 marca 2016 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania W.T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. z udziałem zainteresowanego Przedsiębiorstwa [...] „S.” Spółki z

o.o. z siedzibą w B. o przeniesienie odpowiedzialności za należności składkowe na członka zarządu spółki – oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 23 lipca 2015 r., sygn. akt VI U (...), którym zmieniono zaskarżoną przez W.T. decyzję organu rentowego z 30 grudnia 2013 r. i orzeczono, że W.T. nie odpowiada całym swoim majątkiem za zaległości Spółki wymienione w tej decyzji.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego organ rentowy zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na podstawie procesowej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) i zarzucono naruszenie art. 382 k.p.c. w związku z art. 316 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W ocenie skarżącego w sprawie występują następujące istotne zagadnienia prawne: „Czy dla przeniesienia odpowiedzialności na członka zarządu na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej, w szczególności dla ustalenia bezskuteczności egzekucji wobec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością koniecznym warunkiem jest wykazanie w stosunku do spółki bezskuteczności administracyjnej egzekucji składek na ubezpieczenie społeczne na podstawie tytułów wykonawczych, tożsamy co do rodzaju i okresu ze składkami określonymi w decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności na członka zarządu.?”; „Czy ocena zaistnienia przesłanek przeniesienia odpowiedzialności na członka zarządu na dzień wydania decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności może nastąpić tylko i wyłącznie na podstawie dowodów zgromadzonych w ramach egzekucji należności składkowych /niekoniecznie wynikających z decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności/ do dnia wydania decyzji, czy też sąd orzekający może i powinien brać pod uwagę również inne dowody m.in. dotyczące bezskuteczności egzekucji sądowej wierzytelności cywilno-prawnych, księgi wieczyste, sprawozdanie finansowe, odpisy Krajowego Rejestru Sądowego, dowody wydane po wydaniu zaskarżonej decyzji, które potwierdzają stan bezskuteczności egzekucji należności składkowych wobec spółki na dzień wydania decyzji”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołujący się wniósł o: 1. nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, 2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się kosztów zastępstwa prawnego w związku z wniesioną skargą

kasacyjną według norm przepisanych. W wypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wniesiono o: 1. oddalenie skargi kasacyjnej, 2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się kosztów zastępstwa prawnego w związku z wniesioną skargą kasacyjną według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia

prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnych zagadnień prawnych sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Pierwsze z postawionych w uzasadnieniu wniosku pytań dotyczy art. 116 Ordynacji podatkowej. Zasadnicza wadliwość tak postawionego pytania polega na

tym, że dotyczy ono przepisu prawa materialnego, a skarga kasacyjna nie ma podstawy dotyczącej naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.). Takie wadliwe skonstruowanie uzasadnienia wniosku uniemożliwiłoby zajęcie się przedstawioną kwestią przez Sąd Najwyższy na etapie rozpoznawania podstaw skargi kasacyjnej. Zgodnie bowiem z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania. Druga z postawionych w uzasadnieniu wniosku kwestii została sprowadzona do ogólnikowego pytania. Brakuje zawarcia w konstrukcji przedstawionego pytania argumentacji jurydycznej odpowiedniej dla istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim jednak postawione pytanie nie zostało powiązane z żadnym przepisem prawa określającym sygnalizowaną kwestię.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. Wynika z treści niniejszego postanowienia.

W postanowieniu z dnia 18 września 2017 r. Sąd Najwyższy uzupełnił postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2017 r. w sprawie II UK 536/16 w ten sposób, że dodał punkt 3. o następującej treści: „zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz W.T. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym”. Rozstrzygnięcie wynika z art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).